

VERKSAMHETSPLAN 2023

Fotoförfattarna

Södertörns högskolebibliotek, foto: Annika Thörn Legzdins

Verksamhetsplan

Fotoförfattarna
Räkenskapsåret 2023

Fotoförfattarna inom Svenska Fotografers Förbund bildades 1972 för att ge fotoboksproducerande fotografer större möjligheter att verka kollektivt för att stärka den fotografiska litteraturens ställning, samt för att förbättra villkoren för fotografer som arbetar med böcker. Verksamheten gynnar alla fotografer som ägnar sig åt bokutgivning och skapar innehåll till litteratur.

Fotoboken har en egen estetisk uttrycksskärpa vad gäller innehåll, material och typografi. I flera fall intar fotoboken en politisk ståndpunkt som försvarar utbildning, ansvar, ekologi, mångfald och social rättvisa. Vi tror att en bok kan förändra livets gång och vara en mellanhand för konst, idéer och historia.

Fotoboksfestivalen på Kulturhuset Stadsteatern, foto: Felica Gränd

FOKUSOMRÅDEN 2023

- Fokusera på hur fotografer och fotoförfattare ska kunna vara yrkesverksamma och hur infrastrukturen för professionellt skapande och förmedling av kultur ska upprätthållas.
- Arbeta vidare med intresset för fotoboken och öka fotobokens värde genom att följa utvecklingen vad beträffar upphovsrätt, avtal och ersättningar samt fotobokens synlighet.
- Stärka bokproducerande fotografers roll i samhället genom att initiera fler samarbeten med bibliotek och fortsätta debatt och dialog.
- Verka för att ta tillvara fotografer/fotoförfattares ekonomiska intressen genom att se till att vår tillgång till sociala trygghetssystem och offentliga ersättningssystem ökar.
- Arbeta vidare med en modernisering av biblioteksersättningen som tar hänsyn till de fallande nivåerna av fysiska utlån och som säkerställer att e-boksutlån också genererar ersättning till systemet.
- Lägga stort fokus på arbetet med en förnyad bibliotekspolitik där bibliotekens demokratiska uppdrag står i fokus inför framtiden.
- Värna om en kultur- och konstnärspolitik som ska främja den konstnärliga integriteten; det är den som i det enskilda skapar det särskilda värde som egentligen inte kan bedömas med lönsamhetskriterier, men som likväl utgör det nav vilket värdet av alla kulturella och kreativa näringar skapas av.

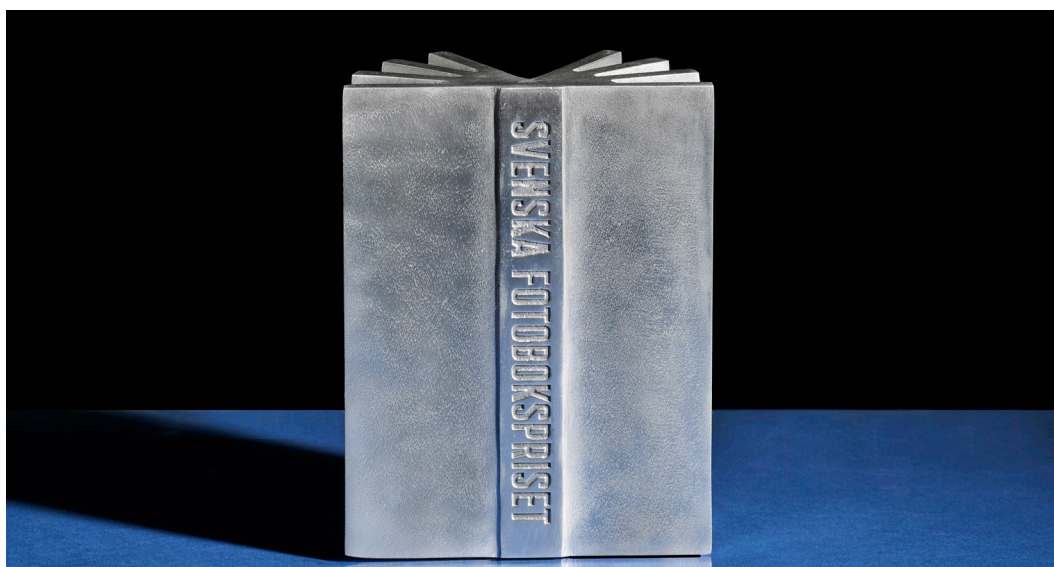
Artists' books på Göteborgs universitetsbibliotek, foto: Annika Thörn Legzdins

SVENSKA FOTOBOKSPRISET

Svenska Fotobokspriset som är en stor del av Fotoförfattarnas verksamhet uppmärksammar fotografi i bokform och delas årligen ut av Fotoförfattarna inom SFF. Priset instiftades 1996 och 2023 delas Fotobokspriset ut för tjugosjunde gången. En jury nominerar fem böcker varav en utses till vinnare. Vinnande fotograf får ett stipendium om 40 000 kr och övriga nominerade får 10 000 kr var.

Juryn för Svenska Fotobokspriset 2023 består av Annika Elisabeth von Hauswolff, fotograf, bildkonstkonstnär och adjungerad professor vid HDK Valand, Åke Ericson, fotojournalist och dokumentärfotograf, Maryam Fanni formgivare och skribent, Joanna Helander fotograf, filmare och översättare samt Annika Liljengren bibliotekarie.

Utdelningen av priset sker på Indio Studios i Stockholm den 15 mars 2023. Under kvällen presenteras de nominerade författarna och deras böcker samt förra årets vinnare. Vi avslutar med att kora vinnaren av Svenska Fotobokspriset 2023. Till evenemanget produceras en katalog som presenterar årets fotobokspris, vinnaren, de nominerade, samtliga inlämnade böcker samt tidigare nominerade och vinnare. Redaktörer för katalogen är Tove Falk Olsson och Annika Thörn Legzdins. Formgivningen görs av Sara Rapp Acedo. Vi kommer att distribuera katalogen hem till både medlemmar och ickemedlemmar. Även i år samarbetar vi med PR-byrån Abby PR som hjälper oss med medialanseringen av priset. Vandringsutställningen med vinnaren, de nominerade och alla de inlämnade böckerna till Svenska Fotobokspriset turnerar under året på bibliotek och konsthallar runt om i Sverige. Det gör även den lilla utställningen som innehåller vinnaren och övriga nominerade böcker. Till utdelningen av priset presenterar vi också en film om varje nominerad författare, producerad av Lars Dareberg, som vi erbjuder biblioteken och konsthallarna att visa i samband med utställningarna. Vi kommer under 2023 att utveckla formerna för samtal och workshops i anslutning till utställningsturnén där vi fortsatt använder priset och utställningarna för att fördjupa samarbetet med bibliotek, konsthallar och museer med fokus på fotoboken och fotoförfattarna.

Prissatyett Svenska Fotobokspriset av Peeter Ots, foto: Per Englund

ÖVRIGA PUBLIKA ARRANGEMANG OCH AKTIVITETER

LANDSKRONA FOTO & LANDSKRONA FOTOFESTIVAL

Landskrona Foto är samlingsnamnet för ett centrum för den fotografiska bilden som spänner över områden som utställningar, evenemang, fotohistoria, fotoboken, residensverksamhet och samlingar. Vartannat år arrangeras Landskrona fotofestival. Under 2023 äger ingen festival rum men vi fortsätter arbetet med biblioteket i Landskrona och mot festivalen 2024 där Fotoförfattarna är samarbetspartner.

FOTOBOK GÖTEBORG

Arrangemanget äger oftast rum under Bokmässan, som inte längre är den självklara platsen för Fotoförfattarna att synas och nå ut på. Vi planerar för fortsatt samarbete med Fotobok Gbg.

FOTOBOKEN PÅ BIBLIOTEK

I samarbete med Centrum för Fotografi organiserar vi samtal, föreläsningar och utställningar av fotoböcker på bibliotek runt om i Sverige. Vi arbetar med att stödja biblioteken i hela Sverige så att de på ett enkelt sätt ska kunna aktivera, diskutera och uppmärksamma fotoboken. Under året har vi för avsikt att starta en referensgrupp med representanter från bibliotek, våra respektive organisationer samt med upphovspersoner där vi diskuterar och fokuserar på frågor relaterade till fotoböcker på bibliotek. Genom medlemmar och låntagare kartlägger Fotoförfattarna också fotoboksbeståndet på biblioteken runt om i Sverige. Vi planerar att utse Sveriges bästa fotoboksbibliotek under hösten 2023.

Örebro stadsbibliotek, foto: Magnus Westerborn

FOTOBOKSFESTIVAL PÅ KULTURHUSET I STOCKHOLM

Fotoförfattarna planerar även i år att genomföra en fotoboksfestival under hösten i samarbete med Kulturhuset Stadsteatern. Två dagar med möjlighet för fotoboks förlag och författare att visa och sälja sina böcker där vi också arrangerar samtal, workshops och portfoliovisningar med fotografi och fotoboksutgivning i fokus.

POLYCOPIES PARIS

Som ett led i att stärka internationellt utbyte och samverkan erbjuder Fotoförfattarna svenska fotoboksutgivare att signera sina böcker på Polycopies i Paris – en av de mest spännande arenorna för fotoböcker under Paris Photo.

FOTOPODD OCH FOTOFÖRFATTARNA MÖTER

Kommande år arbetar vi vidare med flera avsnitt i vår serie ”Fotoförfattarna möter” om och med verksamma inom vårt fält. Reportagen och samtalen publiceras löpande på vår hemsida och i våra sociala medier. Ett digitalt alternativ för att synliggöra fotoförfattare och deras arbete. SFF driver sedan 2022 en podd i samarbete med Fotosidan där vissa avsnitt kommer att fokusera på fotoboken och fotoförfattare.

FOTOBOKSBIBLIOTEKET

SFF/Fotoförfattarna disponerar och förvaltar en samling böcker som förvaras på kansliet där vi under det senaste året har genomfört en inventering och även påbörjat katalogisering av alla böcker med hjälp av det stöd SFF fått från Riksantikvarieämbetet. Vi fortsätter att uppmärksamma boksamlingen under året. Biblioteket är alltid öppet för våra medlemmar.

SVENSK BOKKONST

SFF/Fotoförfattarna är medlemmar i Svensk Bokkonst, en ideell förening som ska stimulera och inspirera bokbranschen till ökad kvalitet inom produktionen av böcker. För att fullfölja denna ambition utser man årligen tjugofem föredömligt producerade böcker. Urvalet ska baseras på principen: formens ändamålsenliga och estetiska anpassning efter innehållet under typografisk och tryckteknisk synvinkel. En prisgala hålls varje år och är planerad att genomföras under hösten 2023.

ARRANGEMANG OCH AKTIVITETER FÖR PROFESSIONELLA

STIPENDIEINFORMATION

Vi planerar att genomföra föreläsningar, samtal och workshops om vad man ska tänka på när man söker stipendier.

FOTOBOKSFORUM

I samarbete med externa samtalsledare och i anslutning till våra publika arrangemang arrangerar vi samtal och diskussion om fotografi och fotoböcker. Dessa forum är öppna för alla fotografer och fotoförfattare.

FOTOBOKSCIRKLAR OCH FEEDBACK

Vi fortsätter att arrangera fotobokscirklar och feedback i samarbete med Centrum för fotografi (CFF) och andra aktörer. Under handledning av erfarna fotoförfattare och pedagoger fokuserar man på läsningen av bilder men även texter i fotoboken. Vi bjuder in både medlemmar och ickemedlemmar att delta. Under 2023 planerar vi också i större utsträckning än tidigare att arrangera samtal, workshops och cirklar på de bibliotek och platser där fotoboksprisets fotoboksutställningar befinner sig.

Fotobokutställningen på Centrum för fotografi, foto: Annika Thörn Legzdins

STIPENDIER OCH STÖD

VISTELSESTIPENDIER PARIS

Vi erbjuder medlemmar i Fotoförfattarna att söka en arbetsvistelse i en av Svenska institutets gästlägenheter i Paris. Stipendiet består av vistelsen samt ett resebidrag på 5 000 kr. Reserapporter från stipendiaterna finns att läsa på sfoto.se/fotoforfattarna.

VISTELSESTIPENDIER KAVALLA

Vi delar årligen ut vistelsestipendier till Kavalla i Grekland. Fyra stipendier riktar sig till medlem i Fotoförfattarna som givit ut bok/böcker som finns på folk- och skolbibliotek. Ett stipendium är öppet för medlemmar i Fotoförfattarna som ännu inte givit ut någon bok och ytterligare ett för en fotoförfattare som inte är medlem men som har givit ut en eller flera böcker som finns på folk- och skolbibliotek och är svensk medborgare eller folkbokförd i Sverige. Totalt delas sex stipendier i tre kategorier ut. Stipendierna består av två veckors vistelse i Atheninstitutets gästhem samt ett resebidrag på 5 000 kr. Reserapporter från stipendiaterna finns att läsa på sfoto.se/fotoforfattarna

STIPENDIUM FÖR MASTERUPPSATS BIBLIOTEKSUTBILDNINGARNA

Fotoförfattarna har för avsikt att instifta ett stipendium för studenter på utbildningarna för bibliotekarier till den som skriver sin masteruppsats om fotoboken för att inspirera till att öka kunskapen om fotoboken på utbildningarna för bibliotekarier.

Kulturbiblioteket på Kulturhuset Stadsteatern, foto: Felicia Gränd

KOMMUNIKATIONSARBETE

Det löpande kommunikationsarbetet är centralt i föreningen. Fotoförfattarna skickar regelbundet ut nyhetsbrev till sina medlemmar med information om verksamheten och fotoboksrelaterade tips. I våra sociala medier uppdaterar vi regelbundet våra medlemmar med nyheter och aktualiteter relevanta för alla Sveriges fotoförfattare. Från insatser som stärker våra yrkesvillkor till fotoboksinspiration och kommande evenemang.

På webbplatsen för SFF, sfoto.se, har Fotoförfattarna en egen sida med rubriken Fotoförfattarna. Där presenterar vi vår verksamhet, styrelsen, nyutgivna fotoböcker, våra stipendier, Fotoförfattarna Möter och Svenska Fotobokspriset. Där finns även en fotoboksguide med info om fotoboks-förlag och tips om finansiering och planering av en bokproduktion. På Facebook har Fotoförfattarna en egen sida men delar av vårt innehåll läggs också ut på den gemensamma sidan för Svenska Fotografers Förbund, och på Instagram publiceras vårt innehåll på vårt gemensamma konto Fotografernas Förbund.

Fotofokus på Kulturhuset, Jenny Källman, Per Englund, Jenny Morelli, foto: Felicia Gränd

PÅVERKANSARBETE

BIBLIOTEKSERSÄTTNINGEN OCH DEN DIGITALA UTVECKLINGEN

I samarbete med Svenska Tecknare och Författarförbundet fortsätter vi diskussionen med Kulturdepartementet gällande den digitala utvecklingen och hur den ökande andelen e-media/e-bokslån påverkar både upphovsmännens villkor och biblioteken framöver. Vi ser det som angeläget att följa frågans utveckling där utlånen på biblioteken totalt sett minskar där vi arbetar vidare med hur nuvarande ersättningssystem kan anpassas till digitaliseringen samt om andra anslag bör förstärkas. Vi stödjer Författarförbundets krav och tankar kring detta vilket sammanfattas i punkterna nedan.

- alla böcker ska gå att köpa in som e-böcker till biblioteken
- e-boken ska i så stor utsträckning som möjligt hanteras som pappersboken
- det ska finnas ett pristak
- förmedlingen beträffande e-boken måste väsentligen förbättras och bör "ägas" av biblioteken
- de digitala formaten måste införlivas i biblioteksersättningen

KULTURSAMVERKANSMODELLEN

Kultursamverkansmodellen ses över. Modellen ska bidra till att av riksdagen beslutade nationella kulturpolitiska mål uppnås, samtidigt som den ger ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Samtal med utredarna av Kultursamverkansmodellen (Dir 2022:103) inleddes på initiativ av SFF/Fotoförfattarna hösten 2022 i samarbete med Sveriges Författarförbund och Svenska Tecknare. Vi arbetar vidare med frågorna och följer utredningen under 2023.

ANDRA UTREDNINGAR OCH PÅVERKANSARBETE

Vid sidan av detta kommer SFF/Fotoförfattarna under 2023 att fortsätta arbeta med utredningarna om sjukpenninggrundande inkomst för anställda och kombinatörer, inskränkningar i upphovsrättslagstiftningen samt följa upp de utredningar som under 2022 varit ute på remiss: privatkopieringsersättningen i framtiden, en oavvislig ersättning, sjukpenninggrundande inkomst för företagare och strategi för Kulturella och kreativa näringar, liksom att driva fotografers ställning i implementeringen av DSM i en ny upphovsrättslagstiftning samt fotobokens roll i pliktmaterialutredningen. Vi arbetar också vidare med utvecklingen av MU-avtalet samt med frågan om det nationella ansvaret för vårt fotografiska arv med ambitionen att också ge bättre stöd till de som förvaltar upphovsrätt efter avlidna fotografer.

Kansliet gör regelbundet undersökningar bland yrkeskåren i olika frågor.

ÖVRIGT

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Författarfonden har till huvudsaklig uppgift att fördela den statliga biblioteksersättningen. Ersättningen fördelas dels i form av individuella ersättningar, dels i form av olika typer av bidrag och stipendier till upphovsmän till litterära verk: författare, översättare, tecknare och fotografer. Utöver biblioteksersättningen fördelar författarfonden också olika statliga stöd och bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. När det gäller författare och översättare utgör dessa bidrag och stöd mindre komplement till de ersättningar och stipendier som fördelas ur biblioteksersättningen.

Författarfonden fördelar också organisationsbidrag till upphovsmännens organisationer för insatser som syftar till att stärka de litterära upphovsmännens ställning, där SFF/Fotoförfattarna är en av organisationerna. De andra är Svenska Tecknare och Sveriges Författarförbund. Bidrag kan lämnas till sådan upphovsmannaorganisation som samlar en betydande del av någon av de kategorier av upphovspersoner vilkas verk bildar underlag för biblioteksersättning. De insatser som bidrag lämnas för ska syfta till att stärka ställningen för samtliga upphovspersoner inom den kategori som organisationen företräder, vilket innebär att de inte ska begränsas till den egna medlemskretsen. Bidragens andel av den totala biblioteksersättningen är utgångspunkten för att fastställa organisationsbidragens storlek, innebärande att bidragen årligen förändras på samma sätt som biblioteksanslaget. Dock bör en höjning inte överstiga prisbasbeloppet.

De direktverkande stöden till enskilda upphovsmän har en avgörande betydelse för upphovspersonerna och kulturekonomin. Det är denna författarfondens funktion i det litterära kretsloppet som gör att fotoförfattare och fotografer kan arbeta med bokprojekt och långvariga fotodokumentationer.

Fotoförfattarnas medel kommer till största delen från Sveriges Författarfond. Efter beslut i Författarfondens styrelse i slutet på 2018 kommer vi fortsatt att redogöra för, och vara transparenta med, hur organisationsbidragen från författarfonden används. Inte minst viktigt är att bidragens syfte tydliggörs gentemot statsmakterna och mot omvärlden i allmänhet.

BIBLIOTEKSERSÄTTNINGEN

Biblioteksersättningen betalas årligen ut av staten till Sveriges Författarfond som kompensation för att upphovsmakares verk får lånas ut avgiftsfritt från svenska bibliotek. I överenskommelsen etableras ett grundbelopp för hur stor ersättningen ska vara per utlån. Ersättningen är viktig för alla yrkesverksamma inom ord och bild. Ersättningen förhandlas med två års mellanrum och kommer att förhandlas på nytt under våren 2023. Det kommer att krävas en historiskt stor höjning av grundbeloppet för att nå upp till en likvärdig utveckling av den totala biblioteksersättningen så som den hittills har sett ut.

REPRESENTATION

Fotoförfattarnas ordförande biträder juryn i dess arbete med Svenska Fotobokspriset. Fotoförfattarnas ordförande representerar SFF/Fotoförfattarna i Sveriges Författarfonds styrelse.

Fotoförfattarnas styrelse föreslår en representant till Sveriges Författarfonds stipendieråd. Representanten har en referensgrupp som Fotoförfattarnas styrelse utser. SFF/Fotoförfattarna har en representant i styrelsen för Svensk Bokkonst.

Kavallastipendiaterna utses av Fotoförfattarnas styrelse.

Parisstipendiaterna utses av Fotoförfattarnas styrelse.

ÅRSMÖTE OCH FÖRTROENDEVALDA

Vid Fotoförfattarnas årsmöte som hålls varje år innan maj månads utgång väljs styrelse och valberedning. I styrelsen sitter sju yrkesverksamma inom fotografi och bok. Under budgetåret har styrelsen 6-8 protokollförda styrelsemöten. Däremellan förekommer det informella träffar samt kontakt via telefon och e-post. Både ordinarie ledamöter och suppleanter deltar på styrelsemötena. Ordförandearvode, arvoden till ledamöter och suppleanter för möten och kommittéarbete utgår.

Styrelsemöte Fotoförfattarna, foto: Per Englund

Budget

Fotoförfattarna
Verksamhetsåret 2023

INTÄKTER

Organisationsbidrag Författarfonden	1 889 000 kr
Medlemsavgifter	64 000 kr
Deltagaravgifter	25 000 kr
Summa intäkter	1 978 000 kr

KOSTNADER

Stipendier	164 000 kr
Valberedning	9 000 kr
Revisor	15 000 kr
Styrelsearvoden	420 000 kr
Resor	30 000 kr
Kansliersättning	629 667 kr
Övriga externa kostnader	710 333 kr
Resultat	0 kr

